תלמוד בבלי · אחרונים · גליון הש״ס · סדר נשים

גליון הש"ס על גיטין

רבי עקיבא איגר

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

גליון הש"ס על גיטין

רבי עקיבא איגר

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/גליון-השס-על-גיטין/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

דף ב: 5
דף ג. 5
דף ג: 5
דף ד. 5
דף ד: 5
דף ה. 5
דף ה: 6
דף ו. 6
דף ו: 6
דף ז. 6
דף ח. 6
דף י. 6
דף י: 7
דף יא. 7
דף יב. 7
דף יב: 7
דף יג. 7
דף יג: 7
דף יד. 7
דף יד: 7
דף טו. 8
דף יז. 8
דף יז: 8
דף יט. 8
דף יט: 8
דף כ. 8
דף כ: 8
דף כא. 8
דף כא: 8
דף כב. 9
דף כג. 9
דף כד. 9
דף כה: 9
דף כו: 9
דף כז. 9
דף כז: 9
דף כח. 10
דף כח: 10
דף כט: 10
דף ל. 10
דף לא: 10
דף לב: 10
דף לג. 10
דף לד: 11
דף לה. 11
דף לה: 11
דף לו. 11
דף לז. 11
דף לח. 11
דף לח: 11
דף לט. 12
דף לט: 12
דף מ. 12
דף מא. 12
דף מא: 12
דף מב: 12
דף מג. 12
דף מד. 13
דף מד: 13
דף מה. 13
דף מה: 13
דף מו: 13

דף מח: 13
דף מט. 13
דף מט: 14
דף נ. 14
דף נ: 14
דף נא. 14
דף נא: 14
דף נב. 14
דף נג: 14
דף נד. 14
דף נד: 15
דף נה. 15
דף נה: 15
דף נו. 15
דף נז: 15
דף נט. 15
דף נט: 15
דף ס. 15
דף ס: 16
דף סא. 16
דף סב. 16
דף סד. 16
דף סד: 16
דף סה. 16
דף סו. 17
דף סז. 17
דף סז: 17
דף סח. 17
דף סח: 17
דף ע. 17
דף ע: 17
דף עא. 17
דף עג: 17
דף עד: 18
דף עז: 18
דף עט: 18
דף פ: 18
דף פב: 18
דף פג. 18
דף פד. 19
דף פה. 19
דף פו: 19
דף פז: 19
דף פח. 19
דף פט. 19
דף צ. 19

דף ב:

תוס' ד"ה הוי דבר שבערוה וכו' דחשיב כמו דבר שבערוה. עי' מהרי"ק שורש ע"ב:

דף ג.

תוס' ד"ה האי כו' לא שייך למפרך. לא זכיתי להבין דבריהם הקדושים כיון דסמכינן על סברא דדייקא דבעלה מת ממילא לא שייך שיבוא ולא אתי לידי חומרא ושאני הכא דאף דסמכינן דהשליח אומר אמת מ"מ שמא יבוא בעל ויערער בשקר. וה' יאיר עיני:

דף ג:

ברש"י ד"ה ולא בעי ר"א חתימה ופליג עלה ר"א וכו'. ק"ל הא י"ל כפשוטו על הת"ק במה דתולה דווקא שהוא כתב ידו אבל דכתב סופר ואין עליו עדים אפילו בדיעבד פסול בזה הוסיף ר"א דאע"פ שאינו כתב ידו ואין עליו עדים כשר בנתן לה בפני עדים. ואילולי דברי רש"י היה אפשר לפרש דכיון דת"ק קורא שם פסול במה דפסיל לכתחילה לא הוי ליה לר"א למינקט כשר במה דפסול לכתחילה והול"ל דהולד כשר. אח"כ כתב לי נכדי הרב מהו' שמואל בנימין נ"י שכבר עמד בזה הגאון בה"ז בספרו תפארת שמואל למהרש"ק:

דף ד.

תוס' ד"ה דקי"ל וכו' מיהו יש לחלק. עי' לקמן דף י ע"ב תד"ה חספא בעלמא. וע' בהרא"ש ב"ב פרק גט פשוט סימן ז:

דף ד:

תוס' ד"ה אי וכו' אי מדיוקא דרישא. עי' חולין דף ג ע"א תוד"ה אין:

דף ה.

גמ' גזירה שמא. עירובין ד' פא ע"א:

תוס' ד"ה בי תרי וכו' מ"מ נקט בפנינו משום דקודם שלמדו. לא זכיתי להבין דהא ל"צ לומר כלל ואיך שייך וב' אומרים ובאמת הא מבואר בסוגיא דשם דל"ק סבר דמתני' מיירי דוקא בלא אתיוה בי תרי דבאחיזה בי תרי ל"צ לאמירה כלל דאי כרבא אי כרבה דבי תרי ל"ש ואידך לישנא מוקי ביוצא מבי תרי דס"ל דלרבה גם בכה"ג צ"ל בפ"נ וא"כ

למ"ד בשמעתין דאתיוה בי תרי ל"צ לומר ע"כ דמתני' דהתם מיירי בלא אתיוה בי תרי וכל"ק דשם וממילא בפנינו דוקא וצלע"ג:

תוס' ד"ה כשניסת וכו' ואין לומר דלא חשיב וכו' דהא אמרינן בפ"ט. יסוד זה דמה דאינו ראוי לחשבו לא שייך לומר דממעט אותו כתבו ג"כ בתוס' נדה דף יט ע"ב ד"ה הא אר"י. ועי' יבמות דף ג ע"ב וצ"ע:

בא"ד אי נמי יאמר דהך דרבה ורבא תנאי היא. תמוה לי הא גם למסקנא דשם דפליגי ביחזור הדבר לקלקולו ניחא די"ל דר"י לא ס"ל לאוקימתא דכשניסת ומוקי לברייתא דהכא כר"י דלא חייש ליחזור לקלקולו וצע"ג:

דף ה:

גמ' כיצד יעשה. עי' לקמן פד ע"ב תד"ה אמר חזקיה:

דף ו.

גמ' לבר מבבל. עי' יבמות דף טז ע"ב תד"ה קפסיק:

דף ו:

תוס' ד"ה אמר ר"י וכו' אל תשמח אל גיל בעמים. בעמים אל גיל כצ"ל וכן הוא בירושלמי:

בא"ד דאין לשרטט. עי' סוטה יז ע"ב תוד"ה כתבה:

דף ז.

גמ' אי מההוא הוה אמינא הנ"מ זמרא דמנא. עי' חגיגה דף טו ע"ב ברש"י ד"ה זמרא:

שם מתותא דא"י. ע' עירובין דף כא ע"א תד"ה אחוי ליה:

תוס' ד"ה השתא בהמתן וכו' דגנאי הוא לצדיק. ע' מהריק"ש בהגהותיו ריש טוי"ד:

דף ח.

גמ' ת"ר בשלשה. ע' ע"ז דף כא ע"א תוס' ד"ה קסבר:

דף י.

מתני' חוץ מגיטי נשים. ע' ב"ב דף קס ע"ב תד"ה שלא תחלוק:

דף י:

תוס' ד"ה חספא וכו' אם נאמר ששטר מתנה. ע' לעיל דף ד ע"א תד"ה דקיי"ל:

דף יא:

גמ' קמיה דר' ירמיה. שבת דף סג ע"ב נדרים דף כט ע"ב:
שם א"ל דרדקי כו'. פסחים לה ע"א:

דף יב.

גמ' כי היכי דחזו לי אינשי ומרחמין. ע' ב"ק דף פח ע"א תד"ה דכתיב:

דף יב:

תוד"ה שביק ליה וכו' ליחוש שמא מכרו. ע' בהר"ן קידושין פ"ב דף רכה ע"א:

דף יג.

תד"ה והא לא משך וכו' אע"ג דבפ"ק דב"מ סברי. וע' בתוס' שם שכתבו בדרך אחר וע' בהר"ן נדרים ד' ה ע"ב ד"ה רי"א:

דף יג:

גמ' אמר רבא מסתברא. כעין זה כתובות דף קב ע"ב ב"ק דף קו ע"א ב"מ דף טז ע"ב סנהדרין דף עב ע"א:
תוס' ד"ה גופא וכו' אוריב"א וכו'. ע' ב"ב ד' פה ע"א תד"ה ה"ג:

דף יד.

גמ' א"ר חייב באחריותו. ע' בריטב"א קידושין דף מג ע"ב ד"ה מאי קסבר:
תוס' ד"ה ולא פש גביה כו' דמנפשיה אין נאמן. ע' ב"ב דף קעה ע"א תד"ה חזר ואמר:

דף יד:

גמ' אי הכי. ע' בחדושי בכור שור גיטין מז ע"ב:
רש"י ד"ה מספקא להו אי כזכי. ע' מ"ל פ"ד מהל' מלוה הל' ו ד"ה ולענין הלכה:

דף טו.

גמ' איבעיא להו ר"ש הנשיא. ע' באר שבע פ"ג דהוריות דף יא ע"ב ד"ה כגון אני:

דף יז.

גמ' מפני מה תקנו זמן בגיטין. עיין בב"ב קעב ע"ב תוד"ה עדי:
תוס' ד"ה ריש לקיש וכו' ובפ' גט פשוט. עיין לקמן דף פ ע"א תד"ה כי יתביתו:

דף יז:

גמ' בשלמא לר"ל. כעין זה ב"מ ד' מז ע"ב ובהיפוך:
תוס' ד"ה איפוך וכו' משעת חתימה. עיין בב"ב דף קמו ע"ב ובתוס' שם ד"ה נכנס:

דף יט.

מתני' בסם כו'. עי' מנחות דף לד ע"א תד"ה כמו שנאמר:
גמ' הא דלא אפיץ. ע' מנחות דף לא ע"ב תוד"ה הא דאפיצן:

דף יט:

גמ' שמואל נמי חיישינן קאמר. ע' לקמן דף מ' ע"ב תד"ה חיישינן:

דף כ.

גמ' אילימא משום דכתי' וכתב. עי' לקמן דף כב ע"ב תד"ה והא לאו:
תוס' ד"ה דילמא וכו' וכן גבי תרומה. עיין שבת דף כה ע"ב תוד"ה תתן לו:

דף כ:

גמ' בין שיטה לשיטה. עי' לקמן דף כא ע"ב תוס' ד"ה יצא זה:

דף כא.

תוס' ד"ה ואב"א וכו' דיכולה להפקירו. קשה לי הא מ"מ משכחת בחצר דקטנה שהוא בע"כ דא"י להפקיר:

דף כא:

גמ' מי שאינו מחוסר. כעין זה חולין דף קלה ע"א ושם נסמן:

שם ורבנן אי כתיב בספר. עי' סוטה דף טז ע"א:
שם כתבו על חרס של עציץ נקוב. עי' לעיל דף ז ע"ב תוד"ה עציץ נקוב:

דף כב.

תוס' ד"ה בתר נקבו אזלינן למ"ד. עי' תשובת דברי ריבות סי' כב:

דף כג.

תוס' ד"ה ה"ה וכו' תדע וכו'. עי' תשובת מהריב"ל ח"ג סי' עה:

דף כד.

תוס' ד"ה וכי מטית כו' וא"ת שליח. עיין שו"ת תשב"ץ ח"א סימן כה באריכות:

דף כה:

תוס' ד"ה מה היא באותן הימים וכו' היינו שיחול הגט שעה א'. עי' בקדושין דף סד ע"ב תד"ה רבי סבר:

דף כו:

גמ' ואזיל ומעגן. עי' לקמן לג ע"א תד"ה ושמעה:
שם א"ר אבא בר שילא. בסדר הדורות בהגהת הש"ס כתב דצ"ל רבה:
תוס' ד"ה לכשאכנסנה וכו' ור"ת מפרש דהתם. עי' ב"ב דף קלה ע"ב תד"ה כל. קדושין דף סד ע"ב תד"ה רבי סבר:

דף כז.

גמ' וא"ל ר"ח לרבה. יבמות דף סא ע"ב:
שם נפק דק ואשכח. עי' תוי"ט פ"ב דאבות מ"ט ד"ה צאו:

דף כז:

רש"י ד"ה מספקא ליה סימנין וכו' והאי דלא אמר קסבר. עי' פ"ק דשבת במאור דף ד ע"א ד"ה למימרא דפשיטא ליה לרבה:

דף כח.

מתני' בחזקת שהוא קיים. עיין סנהדרין דף מז ע"א תד"ה אימא כישן:
גמ' וגוסס. עי' קדושין עח ע"ב תד"ה לא:

דף כח:

תוס' ד"ה והא בעי סמיכה כו' דבהבאת קרבן איירי. עיין מו"ק דף טו ע"ב תוס' ד"ה אחרי. ועיין בטורי אבן מגילה דף ח ע"א ד"ה מזובו:

דף כט:

גמ' והא שליח שלא ניתן לגירושין. עיין לעיל דף כד ע"א תד"ה וכי מטית:
שם איכסיף לסוף איגלאי. עיין לקמן עז ע"ב ב"מ צו ע"א ע"ז דף כב ע"א:

דף ל.

גמ' כיחידאה לא מוקמינן. עי' פאה פ"ה מ"ב ובר"ש שם:
שם ואין שביעית משמטתו. עי' בראש פ"ק דמכות סימן ג:
תוס' ד"ה כיחידאה וכו' אפי' כרבנן. עיין לעיל דף יג ע"א תוס' ד"ה והא:

דף לא:

תוס' ד"ה אנא וכו' הוא ר"נ בר יצחק. וכן מבואר ברש"י מגילה דף כח ע"ב ד"ה ר"נ:
בא"ד וכן לאו היינו ר"נ. בעירובין יב ע"א:

דף לב:

תוס' ד"ה התם דיבור ודיבור וכו' דאם ביטלו בפירוש. וכן נראה דעת הרשב"ם ב"ב ד' מ ע"ב ד"ה גילוי מלתא בסוף הדיבור:
בא"ד בסופו לא חשיב גמר מעשה. ועי' לקמן ד' פב ע"א תד"ה צא והשלם וד' פח ע"א תוס' ד"ה ודלמא אמלוכי:

דף לג.

תוס' ד"ה ואפקעינהו וכו' דאל"כ נזיר. ע' שבת ד' ד ע"א תוס' ד"ה קודם ומסכת מכות דף טו ע"ב תוספות ד"ה במאי קמיפלגי:

דף לד:

רש"י ד"ה והילכתא כנחמני כו' דעל שם שרבה. ובערוך ערך אביי כתב בשם הגאונים דנחמני שמו והיה בר אחוה דרבה בר נחמני ותלמידיה וכיון דהוה שמיה נחמני כשם אבוה דרבה בר נחמני לא הוה קרי ליה בכל שעה נחמני (עיין ברמב"ם פרק ו מהל' ממרים) והי' קורא ליה אביי בלשון ארמית כאדם שקורא אבי וסליק ליה אביי:

דף לה.

גמ' דקא טרחה קמי דיתמי. עיין ב"ב ד' נב ע"ב תד"ה דטרחא:

דף לה:

גמ' ניסת אין מדירין אותה. עיין משנה למלך פ"ב מהל' נזירות הל' יז:

דף לו.

גמ' תקנה גדולה התקינו. עיין שבועות מה ע"א תד"ה גדולו':
תד"ה בזמן וכו' כדאמרי' בהדיא. עיין ר"ה כט ע"א תד"ה קמ"ל:

דף לז.

גמ' דמנח אסיכי. עיין לעיל דף ז ע"ב תד"ה דלמא:
שם וכי מפני שאנו מדמין. לעיל יט ע"א:
תוס' ד"ה שטר שיש בו וכו' מ"מ אלים טפי. עיין שבועות דף לז ע"ב תד"ה ואין מביאין:

דף לח.

גמ' שדר לה גיטא דחירותא. קשה לי הא כיון דלא היה כח ביד ב"ד להוציאו מעובד כוכבים אין כח ביד הבעלים להקדישו ולהפקירו דאף אם עבדא כמקרקעי הא בגזל קרקע אם אינו יכול להוציאו בדיינים א"י להקדיש כדאיתא בפ"ק דמציעא גבי מסותא וא"כ היאך יכול לשחררו ועי':
תד"ה כל המשחרר וכו' התם כיון דאין היורשין. עי' בתשובת מהר"י לבית לוי כלל ד סימן כה:

דף לח:

גמ' מנהג הפקר נהגו בה. עי' שבת ד ע"א תד"ה וכי אמרינן:

שם מצוה שאני. ע' פסחים דף נט ע"א תוס' ד"ה אתי עשה דפסח:
שם ת"ש אך כל חרם. עי' ערכין דף כח ע"א תד"ה דת"ר:

דף לט.

גמ' מר סבר כגזוז דמי. ע' נדרים ד' סה ע"ב ונזיר דף נא ע"א:

דף לט:

גמ' אמרו לפני רבי אמר נתייאשתי. ע' ב"ק דף סו ע"א תוס' ד"ה כיון דבאיסורא:

דף מ.

גמ' יש בלשון הזה לשון שחרור. ע' יבמות דף מז ע"ב תד"ה שם גר:
שם אמר אמימר המפקיר עבדו. ע' לקמן דף מג ע"ב תד"ה אבל:
שם אזל אקנייה לבנו קטן. ע' לקמן דף מב ע"א תד"ה יום של רבו:

דף מא.

גמ' אמי שפיר נאה. בנדה דף יט ע"ב קרי ליה אמי וורדינאה עי' פרש"י שם:
רש"י ד"ה ויאמר לו כו' על בניו. קשה לי הא קי"ל דעבד הבא על בת ישראל הולד כשר אלא דלהרבה פוסקים פגום לכהונה ולמאי נקט רש"י בניו ולא כפשוטו דיוציא לעז עליו שפסול לבא בקהל דהוא עבד ומאי אולמא בניו ממנו:

דף מא:

גמ' לימא תהוי תיובתא. כעין זה סוכה דף ד ע"ב וש"נ:

דף מב:

גמ' אדון קרינא ביה. עי' חגיגה ד' ד ע"א תד"ה לא נצרכא:
תד"ה מעוכב וכו'. עי' ברמב"ן במלחמות פ"ג דברכות באיבעיא דנשים בבהמ"ז דאורייתא:
ד"ה עבד וכו' ועבידי דאתו. עי' ב"מ ד' לג ע"ב תד"ה כגון:

דף מג.

גמ' מי איכא עבדא כו'. עי' ערכין ד' ב ע"א תד"ה לאתויי מנוול:

שם מי שחציו עבד וחציו בן חורין. ע' ירושלמי פ"ח דפסחים הלכה א:
שם ומאי יורשיו נפשיה. עי' פר"ח בספרו מים חיים בתשובותיו סימן ב':
שם אמר רבא שתי תשובות. עי' פסחים ד' עא ע"א וש"נ:
שם ואמר ר"ל כופר. עי' ב"ק ד' מב ע"ב:

דף מד.

גמ' מכר עבדו ומת. עיין תבואות שור סימן לט סק"ז:

דף מד:

רש"י ד"ה קנייה רבו שני וכו' דהדרי. צ"ל דלא הדרי:

דף מה.

גמ' ורב ענן ברייתא לא שמיע ליה. עיין עירובין דף יט ע"ב:
שם ומ"ש דשלח. קשה לי הא י"ל דס"ל כפי ההלכה דאין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם וא"א לפרש הקרא לכדדרש רבי:
שם אתא עורבא וקא קרי. בערוך ערך מל ח' הביא מסוגיא זו דרב עיליש ידע שיחת העופות וכבר השיגו בסדר הדורות דכאן משמע בהיפוך:
תוד"ה דלא ליגרבו וכו'. עיין במלחמות פ"ג דברכות באיבעיא דנשים בבהמ"ז דאורייתא:

דף מה:

גמ' ס"ת שכתבו מין ישרף. עי' שבת קטז ע"א תד"ה ספרי:
רש"י ד"ה בגר שחזר לסורו. עיין רש"י הוריות דף יג ע"א ד"ה א"ל:

דף מו:

גמ' באומר יאסרו כל פירות. עי' לעיל דף לה ע"א תוד"ה ונודרת:

דף מח:

תוס' ד"ה וכתובת אשה כו'. וקשה דלמ"ד. עי' כתובות דף י ע"א תד"ה הואיל:

דף מט.

גמ' שור רעהו אמר רחמנא. ע' תשובת רשד"ם חלק י"ד סימן רמט:

דף מט:

תוס' ד"ה אלא למ"ד כו' אמאי בעידית כיון כו'. ע' ב"ב דף מז ע"א תד"ה קבלן:

דף נ.

תוס' ד"ה כיון וכו' דסבר שעבודא דאורייתא. עי' פסחים דף סא ע"א תוס' ד"ה וישנו:

דף נ:

גמ' במתנה היאך. עי' ב"ב קעה ע"א תד"ה הא דמקוים:

דף נא.

רש"י ד"ה ונטלה וכו' בשעת בגרות. זה צ"ע מאד:

דף נא:

תוס' ד"ה (בע"א) תניא בסה"ד ולבסוף דלא קאי יאמר. וכיוצא בזה ב"ב דף ק ע"ט עיי"ש בתד"ה כגון:

דף נב.

גמ' כאן להאכיל. עי' לעיל דף מ ע"ב תד"ה וכתב:
שם כאן להניח. עי' שבת דף נד ע"ב תד"ה הוה מעשר:
שם אלא לחוב וכו'. עי' קדושין דף מב ע"א תד"ה אלא לחוב:
שם ואין אפוטרופין וכו'. עיין לעיל דף לח ע"ב תוד"ה אין:

דף נג:

תוס' ד"ה תיובתא. עי' ב"ק דף מז ע"א תד"ה מ"ט גופא ומצינו ג"כ תיובתא ובתר הכי אמרינן ואב"א שבת דף כ ע"ב:

דף נד.

רש"י ד"ה דאכל מיניה כו' דהאוכל תרומה בטומאת הגוף במיתה ואפילו היא טמאה. עי' חולין דף קיג ע"ב וצ"ע:

דף נד:

גמ' כה"ג ביוה"כ יוכיח. עי' זבחים דף מד ע"ב תד"ה בדבר הנעשה:
שם ודלמא דחזיניה. עי' זבחים דף נה ע"ב תד"ה ב' פשפשים:
שם לא כתבתים לשטן. עיין מנחות דף מב ע"א תד"ה ואל ימול:
תוד"ה אמר וכו' י"ל באומר. עי' סוטה ד' ג ע"ב תוד"ה ת"ל:

דף נה.

גמ' ה"נ לא בעינן דעתה פשיטא. עיין בר"ש ריש מסכת תרומות:

דף נה:

גמ' אקמצא ובר קמצא. אסמכיה אקרא דמשלי ענין מעשה שהיה אח"כ וכן סנהדרין דף צד ע"ב מארת ה' בבית רשע זה פקח בן רמליהו וכו' ועיין לקמן דף סח ע"א וע"ש בתוס' ד"ה וכתיב:

דף נו.

רש"י ד"ה גושקרא פת קיבר. עיין שבת דף כ ע"ב ברש"י ד"ה גושקרא:

דף נז:

רש"י ד"ה גר תושב היה. עיין ע"ז דף סה ע"ב:

דף נט.

רש"י ד"ה אפכוה וכו' בני הישיבה טעו. עיין קדושין דף מד ע"ב רש"י ד"ה ואפכוה וצע"ק. אח"כ ראיתי שעמד בזה בתשובת באר שבע סימן יא:

דף נט:

תוס' ד"ה נתפרדה החבילה ה"ר יצחק בר' יהודה. בתשובת מהר"י לבית לוי כלל ד' סימן ל כתב דט"ס הוא וצ"ל ר' יצחק הלוי:

דף ס.

גמ' ס"ת שחסר יריעה אחת. ע' מגילה דף ט ע"א תד"ה בשלמא תורה:
שם משום כבוד צבור. ע' מגילה ד' כד יומא דף ע ע"א סוטה דף לט ע"ב:

שם א"ל אין כותבין ומה טעם לפי שאין כותבין. כעין זה שבת דף כ"א ע"א וש"נ:

דף ס:

גמ' תורה רוב בכתב. עי' בבאר שבע הוריות פ"א בד"ה אבל בדבר שהצדוקים מודים בו:

דף סא.

מתני' וטוחנת. ע' כתובות ד' נט ע"ב תוס' ד"ה טוחנת:
שם אבל לא ידי ישראל. עי' מג"א סי' שמז ס"ק ד:
תוס' ד"ה ליקט ונתן. ע' ב"ב ד' נד ע"א תד"ה אדעתא:

דף סב.

גמ' רב חסדא מקדים וכו'. עי' ברכות דף ו ע"ב ובמהרש"א ח"א שם:

דף סד.

תד"ה אסור בכל הנשים וכו' דאין זה חזקה גמורה. ע' לקמן סה ע"א תד"ה התקבל:

דף סד:

גמ' כל דתקון רבנן. פסחים דף לט ע"ב ודף קנח ע"ב ויומא דף לא ע"א ע"ז דף לד ע"א בכורות דף נד ע"א וע"ב:
רש"י ד"ה היא ואביה וכו' היא מהוה את עצמה. לא זכיתי להבין מה דנקט רש"י היא מהוה עצמה. דמזה ליכא ראיה כ"כ לדהכא די"ל דהתם כיון דהקדושין היו בקטנות מהוה ג"כ הגירושין בקטנות וכדאמרי' גבי חרש כשם שכנס ברמיזה. והא באמת גם בקדשה אביה ונתייתמה מקבלת גיטה א"כ למאי נקט רש"י שפת יתר היא מהוה עצמה. וה' יאיר עיני:
תד"ה נערה המאורסה כו' דה"ה קטנה. ע' לקמן ד' פה ע"א תד"ה תניתוה:

דף סה.

תד"ה ואמה העבריה וכו' הוה מצי למיפרך. ע' בכורות ד' ל ע"א תד"ה באחריה דר"י:

דף סו.

תוד"ה וליחוש כו' לחבירו ומכירו. לשון ומכירו אינו מובן לי דכיון דלא חיישינן בעיר לשד מה צריך להיות מכירו וכי אין נותנין שלום לאדם שאינו מכירו:

דף סז.

תוס' ד"ה חכם כו' וכי האי גוונא אמרינן כו'. ע' תשובת רלב"ח סי' צב:

דף סז:

גמ' אמרי לה להאי גיסא. כעין זה ב"ב דף מב ע"ב וש"נ:

דף סח.

תוס' ד"ה וכתיב וכו' גבי יואב. ע' לעיל דף נה ע"ב ובמ"ש שם על הגליון:

דף סח:

רש"י ד"ה יבלא מין עשב. וכן בחולין דף קה ע"ב כרך ריפתא איבלא:

דף ע.

גמ' אכול שליש ושתה שליש וכו'. עי' נדה דף כד ע"ב תד"ה אכילתו:

דף ע:

תוס' ד"ה חיישינן. עי' שבועות ד' לד ע"א תוס' ד"ה על פי עדים:

דף עא.

תוס' ד"ה א"ר זירא כו' דהיינו חרש. קשה לי דא"כ למאי צריך לטעמא דאינו יכול להגיד הא בלאו הכי לאו בר עונשין הוא ועל כל חייבי כריתות אינו חייב והוא כשוטה לכל דבר:

דף עג:

תוס' ד"ה נתן לה כספי' וכו' עשאה זונה נקט. ע' יבמות ד' סט ע"א תד"ה לא פוסלין:

דף עד:

תוס' ד"ה הא קיי"ל כו' מכאן משמע. עיין במלחמות סוף פי"ט דשבת:

דף עז:

גמ' איכסיף לסוף איגלאי. עי' לעיל דף כט ע"ב ב"מ דף צז ע"א ע"ז דף כב ע"א:
שם והוא שעומדת בצד ביתה. עי' עירובין דף צב ע"ב תד"ה אשה:
תוד"ה ידה כו' וי"ל כיון דקנוי לו לפירי. עיין כתובות דף מז ע"ב תוד"ה זמנין בסה"ד:

דף עט:

גמ' אם נתגרשה תינשא לכתחלה. עיין יבמות דף יד ע"ב תוספות ד"ה בגט ישן:

דף פ:

גמ' לישנא מעליא נקט. עי' כתובות דף יג ע"א וש"נ:
תוס' ד"ה זו דברי ר"מ וכו' ור"ת גריס לקמן וכו'. כעין זה כתב ר"ת בשבועות דף מא ע"א תד"ה מאן דמתני ושם דף ט ע"ב תד"ה כדאמר וכזה כתבו תוס' נזיר דף נד ע"ב ד"ה ומשני וכן כתבו תוספות שבת דף קכג ע"א ד"ה אסובי וברכות דף מה ע"א תד"ה ג' שאכלו ובמעילה דף יב ע"ב תוספות ד"ה חלב' מוקדשין:

דף פב:

תוס' ד"ה שר"א מתיר וכו' ותירץ הר"ר אלחנן. עי' קידושין דף ח ע"ב תד"ה אבל:

דף פג.

גמ' אלא מעתה בת אחיו לא ישא. עי' יבמות דף צט ע"א תוס' ד"ה ספק א"א:
שם אלא מעתה בת אחיו כו' היינו פרכא. לא זכיתי להבין דאינו מהדומה דהתם לא נופלת לפניו לייבום ולא הוי עקירה משא"כ בתנאי דנופלת לפניו לייבום דהא הגט התירה גם ליבם אלא דא"א לו לייבם דאז יעקר התנאי ויתבטל הגט וכמ"ש תוס' לעיל דמה"ט אינה פוטרת צרתה דלא דמי לאחות אשה דאכתי לא הוי ערוה עד שתבעל. ובזה כיון דזקוקה לו ואעפ"כ אינו יכול לייבם מחמת תנאו זהו הוי גרם עקירת המצוה וצלע"ג:
שם מודה ר"א וכו'. תמיה לי על השמטת הפוסקים ראשונים ואחרונים את זאת הא נ"מ לדידן באומר חוץ מעובד כוכבים פלוני דהגט כשר ובזה קיימא הסברא דבנשאת לאחר דמותרת אח"כ גם לזה העובד כוכבים לכשיתגייר דהואיל ופסקה פסקה:

דף פד.

תוס' ד"ה הכא בדידה וכו' ולפי פרש"י ור"ת. בכתובות דף סג ע"ב:
ד"ה על מנת וכו' וי"ל ע"י שם. ע' חגיגה דף יד ע"ב תד"ה נכנסו:

דף פה.

תוס' ד"ה תניתוה קטנה וכו' בסה"ד דביש לה אב עסקינן. עי' לעיל דף סד ע"ב תד"ה נערה:

דף פו:

מתני' ונתערבו נותן שניהם. עיין טורי אבן ר"ה כז ע"א ד"ה ואם קול:

דף פז:

מתני' שייר מקצת הגט וכתבו. עיין סוטה דף יז ע"ב תד"ה כתבה:

דף פח.

תוס' ד"ה ודלמא כו' דלר"נ דאמר חוזר. לעיל דף לב ע"ב:

דף פט.

גמ' ש"מ לא מבטלינן קלא. ע' תוס' ב"ב ד' לב ע"א ד"ה ואתא:

דף צ.

תוס' ד"ה מה להלן וכו' בב' לאוין. קשה לי היאך חל איסור מחזיר גרושתו על איסור סוטה בלא כולל ומוסיף ולומר דהוי גזירת הכתוב מנ"ל זה הא י"ל דצריך קרא להיכא דבאו עדי הזמה והזימו לעדי הטומאה וצ"ע. וע' רשב"א בתשובה סי' תקנ"ז וצריך לי עיון גדול: